

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 12/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. P., PhD., B., Ing. T. F., B., Ing. G. P., B., a Ing. O. V., D., všetci zastúpení advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - Okresného riaditeľstva Policajného zboru B., Úradom justičnej a kriminálnej polície, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky - Okresnej prokuratúry B. a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky - Okresným súdom Bratislava IV v bližšie neoznačených konaniach a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. P., PhD., Ing. T. F., Ing. G. P. a Ing. O. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2011 doručená sťažnosť Ing. P. P., PhD., B., Ing. T. F., B., Ing. G. P., B., a Ing. O. V., D. (ďalej len „sťažovatelia“), všetci zastúpení advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) - Okresného riaditeľstva Policajného zboru B., Úradom justičnej a kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) - Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) a Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) - Okresným súdom Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v bližšie neoznačených konaniach.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli:

«V priebehu roku 1998 začalo šetrenie privatizačného konania vznikom a činnosťou L., a. s. a vzťahu s existujúcou štátnou príspevkovou organizáciou D., štátna skúšobná SKTC-113. Oznámenie podávalo Ministerstvo hospodárstva SR v auguste 1998.

V čase prvej polovice roku 1999 predseda predstavenstva akciovej spoločnosti, sťažovateľ v I. rade podával sťažnosti, pretože sa proti akciovej spoločnosti a hlavne jej štatutárom začal proces „likvidácie“ a proces „vytesnenia“ nimi robeného skúšobníctva, v tom čase veľmi špecifického trhu v tomto odvetví. ...

Takmer štyri roky prebiehalo predprocesné vyšetrovanie, ktoré vyvrcholilo 24. 6. 2003 k začatiu trestného stíhania a vznesenia obvinenia.

Od júna 2003 boli obvinení, t. j. sťažovatelia v I. až IV. rade zastupovaní obhajcom JUDr. J. H., ktorý v mene sťažovateľov podal dňa 11. 7. 2003 proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť.

Prokurátor Okresnej prokuratúry B. sťažnosť dňa 8. 8. 2003 zamietol.

Obvinená Ing. F. a ostatní obvinení prostredníctvom obhajcu žiadali vyšetrovateľa kpt. Ing. R. o urýchlené konanie.

K výsluchom obvinených došlo až začiatkom roku 2004 až po tom, čo vec bola pridelená vyšetrovateľovi P., neskôr K., S. a K.

S plnou vážnosťou tvrdíme, že dokazovanie nemalo snahu zistiť skutočný stav veci. Vykonávali sa dôkazy výsluchom aj takých svedkov o ktorých aj vyšetrovateľ (určite prokurátor) vedel, že „do veci nevnesú žiaden poznatok“!

Dôkazy sa vykonávali preto, aby sa vo veci vykázala aká taká činnosť. Plán vyšetrovania, prípadne koncepcia neexistovala a spis bol v podstate v roku 2008 uzatvorený.

Až v roku 2010 bol podaný návrh na podanie obžaloby, pričom sťažovatelia v podstate sústavne navrhovali trestné stíhanie zastaviť. Dňa 2. 3. 2010 bolo oboznamovanie sa s vyšetrovacím spisom a napriek už spomínanému návrhu došlo dňa 18. 6. 2010 k upovedomeniu o zmene právnej kvalifikácie. Všetci obvinení na tento procesný úkon reagovali a navrhovali doplniť dokazovanie.

Obhajca podal návrh dňa 1. 7. 2010, pričom Okresný prokurátor Okresnej prokuratúry B. dňa 2. 7. 2010 všetky návrhy zamietol.

Dňa 6. 7. 2010 bola podaná obžaloba. Od „spáchania činu“ uplynulo viac ako 12 rokov, od vznesenia obvinenia viac ako 7 rokov.

Okresný súd dňa 25. 3. 2011 vydal trestný rozkaz a pokiaľ by som nepoznal korektnosť samosudkyne, tak by som nadobudol presvedčenie, že trestný rozkaz bol vydaný bez toho, že by k obžalobám priložený spis bol vôbec otvorený.

Proti trestnému rozkazu podali všetci obvinení odpor a obhajca odôvodnil (opäť), prečo treba vo veci zastaviť trestné stíhanie.»

Podľa názoru sťažovateľov okresným riaditeľstvom, okresnou prokuratúrou a okresným súdom bolo porušené ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vo svojej sťažnosti uvádzajú, že ak „namietajú porušenie práva na konanie bez prieťahov, tak pri tomto porušení práva možno za opravný prostriedok považovať urgencie, sťažnosti a návrhy na odstránenie prieťahov a zastavenie trestného stíhania, mimo iného aj

preto, že stále prebiehajúce trestné konanie v porušení práva sústavne pokračuje. Ide o stav trváci a Ústavný súd SR je povinný urobiť porušovaniu práv prietrž! ...

Obvinení a teraz sťažovatelia sústavne sami a prostredníctvom splnomocneného obhajcu žiadali vo veci konať, žiadali odstrániť prieťahy a osobne uvedúceho Úradu justičnej a kriminálnej polície žiadali vec prideliť vyšetrovateľovi po tom, čo predchádzajúci z tohto útvaru odišiel.

Ministerstvo vnútra SR zodpovedné za vyšetrovanie a Generálna prokuratúra SR za dozor nad vyšetrovaním podstatným spôsobom porušili práva sťažovateľov. Okresný súd tým, že vydal trestný rozkaz, v trvacom stave porušovania práv sťažovateľov pokračoval.

Pomer v porušovaní práv Ministerstva vnútra SR - OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície 40%, Generálnej prokuratúry SR - Okresná prokuratúra B. 45% a Ministerstva spravodlivosti SR - Okresný súd Bratislava IV 15%. ...

Dnes s odstupom času a po ďalšom vývoji v skúšobníctve sú sťažovatelia presvedčení, že práve zabrániť L., a. s. dosiahnuť previerku NBÚ bolo účelovo a zámerne vznesené obvinenie proti štyrom štatutárom.

L., a. s. bol odstavený od najzávažnejšej svojej činnosti tým, že nezískal previerku NBÚ, stratil dobré meno na trhu a postupne stratil trh ako taký.

Všetci sťažovatelia po tak dlhoročnom psychickom týraní zmenili život, pracovné prostredie a museli zmeniť aj využitie voľného času. Zadosťučinenie vo výške 3.333,- Eur u každého zohľadní ujmu, ktorá im bola spôsobená. Zadosťučinenie každému sťažovateľovi uhradia v pomere: Ministerstvo vnútra SR - OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície 40%, Generálnej prokuratúry SR - Okresná prokuratúra B. 45% a Ministerstva spravodlivosti SR - Okresný súd Bratislava IV. 15%.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Ministerstvo vnútra SR - OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Generálnej prokuratúry SR - Okresná prokuratúra B. a Ministerstva spravodlivosti SR - Okresný súd Bratislava IV. porušili právo sťažovateľov v I. až IV. rade na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Okresnému súdu v Bratislave IV sa prikazuje konať vo veci 2 T 119/2010 bez zbytočných prieťahov a zakazuje sa mu aby pokračoval v porušovaní článku čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

III. Sťažovateľom v I. až IV. rade priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3.333,- Eur pre každého, ktorú čiastku porušovateľa každému sťažovateľovi v I. až IV. rade uhradia pomerne, a to Ministerstvo vnútra SR - OR PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície v pomere 40%, Generálna prokuratúra SR - Okresná prokuratúra B. v pomere 45% a Ministerstvo spravodlivosti SR - Okresný súd Bratislava IV. v pomere 15%, to všetko na účet advokáta sťažovateľov v I. až IV. rade JUDr. J. H., č. ú.:... vedený v S., a. s., do dvoch mesiacov od právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu SR.

IV. Sťažovateľom v I. až IV. rade priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 663,94 Eur (2 úkony právnej služby a to: 1. prevzatie zastupovania 4 (štyroch) sťažovateľov, 2. podanie sťažnosti na Ústavný súd SR podľa § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) na účet advokáta JUDr. J. H., č. ú.;... vedený v S., a. s., do dvoch mesiacov od právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých je sťažovateľ uplatňujúci ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpený advokátom.

Sťažovatelia jednoznačne neuviedli, akej veci sa sťažnosť týka a proti komu smeruje - v návrhu na rozhodnutie označujú za porušiteľov svojich práv ministerstvo vnútra v spojení s okresným riaditeľstvom, generálnu prokuratúru v spojení s okresnou prokuratúrou, ministerstvo spravodlivosti v spojení s okresným súdom, pričom neoznačili spisové značky postupov, konaní, resp. prípisov, ktorými malo dôjsť k porušeniu ich práv, s výnimkou okresného súdu, ktorý mal porušiť práva sťažovateľov, ku ktorým malo dôjsť postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 119/2010. Sťažovatelia v sťažnosti len uviedli, že 25. marca 2011 okresný súd vydal trestný rozkaz, proti ktorému všetci obvinení podali odpor.

1. Sťažovatelia tiež neuviedli, na akom orgáne verejnej moci sa sťažnosť v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu nachádzala; z obsahu sťažnosti možno usudzovať, že sťažnosť bola v systéme všeobecných súdov, avšak zo sťažnosti nevyplynulo, na ktorom stupni všeobecného súdu sa vec nachádza. Napriek týmto nedostatkom zo sťažnosti vyplýva, že prípravné konanie v trestnej veci sťažovateľov bolo už skončené.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov v časti, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom ministerstva vnútra v spojení okresným riaditeľstvom, ako aj postupom generálnej prokuratúry v spojení s okresnou prokuratúrou a ministerstvom spravodlivosti v bližšie neoznačených konaniach.

2. Čo sa týka súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 T 119/2010, ústavný súd zistil, že vo veci sp. zn. 2 T 119/2010 bolo 13. mája 2011 konanie zastavené; proti rozhodnutiu o zastavení konania sa odvolal prokurátor. Z toho dôvodu bol spis v auguste 2011 postúpený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Spis

vedený pod sp. zn. 2 T 119/2010 sa 26. mája 2011, t. j. v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, nachádzal na okresnom súde, ktorý účastníkom konania doručoval rozhodnutie o zastavení konania. Krajský súd 28. septembra 2011 zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo veci je nariadený termín pojednávania na 31. január 2012.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 119/2010 ústavný súd uvádza, že v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa vyžaduje, aby sťažovateľ preukázal, že využil účinné právne prostriedky na ochranu svojich práv, ktoré mu právny poriadok poskytuje. V danom prípade vo sfére všeobecných súdov je to sťažnosť na prietahy v konaní podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Využitie sťažnosti na prietahy v konaní však sťažovatelia nepreukázali.

Ústavný súd ďalej uvádza, že z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, spravidla návrh odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd konštatuje, že v danej veci opísaný skutkový stav neindikuje podľa jeho názoru možnosť prijatia záveru o takom postupe okresného súdu, z ktorého by bolo možné vyvodzovať vecnú súvislosť s označeným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne napr. III. ÚS 65/2011, I. ÚS 136/2011), resp. ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Ústavný súd nad rámec svojho rozhodnutia uvádza, že sťažnosť sťažovateľov sa vyznačuje neurčitosťou svojho obsahu a nespĺňa ani ďalšie náležitosti ustanovené v § 20 a v § 50 zákona o ústavnom súde. Sťažovatelia sú pritom v konaní pred ústavným súdom zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom - advokátom.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010). Ústavný súd nie je povinný odstraňovať nedostatky v náležitostiach sťažnosti z úradnej povinnosti, pretože na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom [čo vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010)]. Zistené nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach sťažnosti zakladajú tiež dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2012